

kredse været nogen Strid om, hvorvidt denne Ruin virkelig var værd at restaurere. Det ærede Medlem har jo imidlertid Ret i, at fra Nationalmuseets Anden Afdeling er Sagen anbefalet, og jeg skal tage Sagen frem og undersøge den. Jeg synes, at der efter Anbefalingen er Anledning for mig til at tage den under Overvejelse, saa vidt jeg faar med den at gøre ad Aare.

Saaledes som Pladsen ved det kgl. Bibliotek ligger hen, har det ærede Medlem fuldstændig Ret i, at Tilstanden i Virkeligheden er umulig. Det er et Spørgsmaal, der om ikke udelukkende saa i hvert Fald for en stor Del sorterer under Indenrigsministeriet. Jeg er ikke ganske klar over, om noget af Pladsen hører under Kultusministeriet, men i saa Fald skal der blive ført Forhandling mellem de to Ministerier. Det foresvæver mig, at det en Gang har været en Hindring for Ordningen af denne Plads, at en enkelt Bygning — saa vidt jeg husker den saakaldte Rustmestergaard — skyder sig frem paa en lidt uheldig Maade, saa at Pladsen ikke faar den rette regelmæssige Form, og denne Bygning kunde ikke rives ned, fordi det var nødvendigt at gøre Brug af den. Men det er jo muligt, at denne Hindring kan overvindes, og jeg skal som sagt bringe Spørgsmaalet frem til Forhandling med Indenrigsministeriet.

Tilbage af de Spørgsmaal, der har været Genstand for Omtale, staar vist endnu kun det, som blev rettet til mig af det ærede Medlem fra Rønne (Hauge): hvorvidt Pengene til nye Kirker eller til Kirkers Vedligeholdelse kan tages af Kommunekasserne. Det ærede Medlem var inde paa den Tanke, at Grundlovens § 77 kun fandt Anvendelse paa den saakaldte Offerafløsning. Det er mig ikke helt præsent, men jeg husker, at der var en Tid i 90'erne, hvor man, naar der blev givet Ret til Afløsning af Højtidsoffer, tog Afløsningsbeløbet umiddelbart af Kommunekassen. Jeg har selv været med til det samme, og skønt man nok havde en Fornemmelse af, at det ikke stemmede med Grundlovens § 77, var det blevet en ret almindelig kommunal Praksis, fordi det paa den Maade gik lidt lettere for Sogneraadsformændene og Byraadene. Og saa gik det naturligvis paa samme Maade med alle andre kirkelige Afgifter: de blev, baade hvor det gjaldt Bidrag til Kirker og til Udgifter ved Menighedsraadene o. s. v., taget direkte af Kommunekassen. Saa faldt der imidlertid en Højesteretsdom — da jeg skal svare paa staaende Fod, kan jeg ikke sige hvornaar, men saa vidt jeg husker, var det i Begyn-

delsen af 1900'erne —, som fastslog, at dette ikke var lovligt. Der udgik derfor fra Ministeriet til de kommunale Raad Meddelelse om, at det ikke var tilladt at tage Højtidsofferstederne direkte af Kommunekassen, men at de skulde lignedes paa Beboerne efter Grundlovens § 77, saaledes at det paa Medlemmer af Folkekirken lignedes Beløb gik til Offerafløsningen, medens det paa de Beboere, som ikke hørte til Folkekirken, lignedes Beløb gik til Skolevæsenet. Men jeg maa rigtignok sige, at Højesteretsdommen vist ogsaa afgør Spørgsmaalet om de andre kirkelige Afgifter. Den er ganske vist fremkaldt ved og udtalte sig kun om Spørgsmaalet om Offerafløsning, men den bygger paa Grundlovens § 77, og der er neppe nogen Tvivl om, at denne paabyder, at naar der lignedes Bidrag til Kirker og til Menighedsraadsudgifter, skal der vel lignedes paa Kommunens samtlige Beboere, men saaledes, at de Bidrag, der falder paa dem, som ikke hører til Sognekirken, gaar til Skolevæsenet. Jeg staar her med et Byraadsregnskab, hvoraf jeg kan se, at af de saakaldte Menighedsudgifter, hvorunder er opført Offerafløsning, Bidrag til Kirken, Menighedsraadsudgifter, Løn til Sognepræsten og Løn til Kapellanen, tilsammen lidt over 8,000 Kr., har man fradraget til Ligning paa Menigheden 6,000 Kr., nemlig Offerafløsningen, men Bidrag til Kirken, Menighedsraadsudgifter, Løn til Sognepræsten og Løn til Kapellanen er ikke lignet paa Menigheden. Jeg tør nu ikke udtale mig om, hvorledes det stiller sig med Lønningen til Sognepræsten og Kapellanen, der kan være en ren privat Overenskomst, men at Bidraget til Kirken og Menighedsraadsudgifterne ikke er lignet paa Menigheden, anser jeg for stridende mod Grundlovens § 77. Man har ganske vist fulgt en anden Regel i Praksis, men jeg tror ikke, den er lovmedholdelig.

I øvrigt skal jeg takke for, at den legio af Ændringsforslag, der ved denne Lejlighed som altid er stillet til Kultusministeriets Budget, er blevet saa venligt modtaget af det ærede Udvalg, og jeg haaber, hele det høje Ting vil modtage dem lige saa venligt.

Ordføreren (Mads Larsen): Af de Udtalelser, der er faldet under denne Forhandling, er der kun en enkelt, hvortil jeg skal tillade mig at gøre en Bemærkning. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (N. C. Christensen) udtalte om det Mindretal, der ikke har villet tiltræde Ændringsforslaget om Fripladstilskud til de private Gymnasier i Provinserne, at hans Parti ønskede, at Stat og Kommune i Fæl-